



Glasilo „Čebelarstva društva za Slovenijo v Ljubljani“.

Leto XXIV.

Izhaja dne 25. vsakega meseca.

Štev. 10.

Urejuje M. Humek, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani.

VSEBINA: Glavna opravila. (J. Okorn.) — Čebela in njeno življenje. (M. Humek.) — Trma trotarjev. (Iv. Jurančič.) — Čebelar in čebelarstvo. (Ferdo Kobal.) — Pokrajinska in drž. čebelarska organ. (Aleks. Toman.) — Izkušnje o čebelni griži. (A. Maček.) — Opazovalne postaje. (Jos. Verbič.) — Iz organizacije. — Drobiž.

Satnice

(umetno satje)

Kdor želi satnice iz svojega voska, naj pošlje čisti vosek brez vsake primesi. Za izdelovanje računam 15 K za 1 kg satnic, ali pa 30 dkg voska za odpadek in delo. Sprejme se tudi voščina, da se tukaj kuha in spreša.

Satnice

razpošiljam, dokler bo kaj zaloge, po vsaki meri. — Cena po dogovoru.

Kupujem pa žive čebele v krajnjih in roje. Kdor jih ima na prodaj, prosim, da mi javi. Kupujem tudi vosek in voščine.

Ambrožič,

čebelarsko-trgovska trgovina
v Mojstrani.

Naprodaj imam 40 obljudenih

A. Ž. in 22 eksportnih panjev

kakor tudi različno čebelarsko orodje. — Cena po dogovoru.

Jos. Tscherne,
Kočevska Reka pri Kočevju.

A.-Ž. panje

kakor tudi vse druge posamezne dele izdeluje in razpošilja

Franc Grauf,

čebelarsko mizarstvo
Mežica, Koroško (Slovenija).

Cenik

čebelarškega orodja in potrebščin, ki jih ima v zalogi blagovni oddelek Čebelarškega društva za Slovenijo v Ljubljani, Jugoslov. knjigarna, Pred škofijo (poleg stolne cerkve).

Tek. št.	P r e d m e t	Cena	
		K	v
1	A.-ž. panj na 10 okvirjev najnovejšega sestava: kompletan z vsemi pritliklinami	520	—*
2	Sipalnik ¹ lesen za A.-ž. panje na 9 in 10 satnikov	68	—
3	Zaklopna kozica ²	74	—
4	Garnitura za zbijanje satnikov (korito za žaganje remeljcev in kalup za zbijanje)	18	—
5	Ščetica za ometanje čebel	20	—
6	Strgulja za snaženje A. Ž. panjev	22	—
7	Nož za izpodrezovanje satja	22	—
8	Pitalnik za A.-ž. panj ³	—	—
9	Čebelarška kapa	50	—
10	Kadilnik (meh) za proizvodnjo dima	—	—
11	Matičnice K 4'20, boljše za razpošiljanje	8	—
12	Ravnalec (priprava za vravnovanje satnikov v A.-ž. panju)	22	—
13	Šilo za vrtnanje luknjic	2	60
14	Odvijač za vijake	4	—
15	Spone za rokave	10	—
16	Stisk lnica za satnice 25 × 40 cm	900	—
17	Kompletna garnitura za vdelavo satnic (dvojni topilnik za vosek, cevka za prilepljanje brez kolesca)	50	—
18	Kolesce za vtiranje žice samo	38	—
19	Vilice za odkrivanje satja	44	—
20	Nož » » » »	—	—
21	Stojalo za odkrivanje satja	—	—
22	Sito za čiščenje medu	52	—
23	Točilo za med, leseno, domačega izdelka	550	—
24	Točilo za med, pločevinasto, za 3 okvirje 27 × 41 cm	2000	—
25	Priprava za pritrjevanje kvačic (jeklena šablona in zabijač):		
	a) za remeljce 22 mm širine	54	—
	b) za remeljce 25 mm širine	54	—
26	Žica za pritrjevanje satnic, 1 dkg	1	60
27	Zapahi za žrela:		
	a) kovinski (Heidenreichov sestav)	8	20
	b) leseni (Trinkov sestav)	6	—
28	Matična rešetka:		
	a) prirezana za A.-ž. panj	22	—
	b) v celih kosih à m ²	200	—
29	Žična mreža za okenca (pocinkana) à m ²	120	—
30	Satnice 39 × 23 cm à kg	120	—
31	Remeljci za okvirje:		
	a) za A.-ž. panje zgornja letva 25 × 12 mm spodnja letva 25 × 10 mm stranska kraka 25 × 8 mm } à	1	—
	c) za razne druge panji 25 × 6—7 mm à m	—	—
	Euskol. Sredstvo za pomirjenje čebel in razkuženje panja. (Gori dolgo in je porabno brez kadilnika.) Cena za zavitek z 9 koščeki	5	—
32	Kovinska garnitura za A.-ž. panj: ⁴		
	a) 6 palic 40 × 8 mm (nepocinkano železo) à K 3'50	—	—
	b) 2 nosilca za matično rešetko à K 4'80	9	60
	c) 2 tečaja za vratica à K 5'50	11	—
	d) 4 tečaji za bradi à K 1'80	7	20
	e) 2 kosa mreže za okenca	20	—
	f) 4 zapahi za okenca p. Strgar à K 3'—	12	—
	g) 2 držali za zaklopnico à K 2'—	4	—
	h) 80 kvačic iz železne žice	—	—
	i) 1 kljukica za vratica	1	40
	j) vsi potrebni vijaki	—	—
	k) kos matične rešetke 33 × 25	22	—

¹ Glej »Slovenski Čebelar« 1920 str. 76. — ² Glej »Slovenski Čebelar« 1919 str. 80. — ³ Predmeti, ki nimajo označene cene, se še izdelujejo, ozir. so še na potu. — ⁴ Kovinske potrebščine za A.-ž. panje na drobno 15% dražje nego v ceniku.

* Ta cena velja le za naročnike, ki panj blagajniku proti nakaznici plačajo in ga pri mizarju vzamejo. Predmeti brez cen bodo v kratkem zopet na razpolago.

SLOVENSKI ČEBELAR

GLASILO ČEBELARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO V LJUBLJANI.

Letnik XXIV.

V Ljubljani, dne 25. oktobra 1921.

Štev. 10.

Glavna opravila.

J. O k o r n — Ljubljana.

November.

Zimska opravila. Lepi oktoberski dnevi so jako ugodni, da so si čebele uredile zimsko gnezdo, čebelarji pa so imeli lepo priložnost, da so še lahko narkmili svoje plemenjake in jih tako rešili žalostne smrti. Ko bomo čebele dobro odeli in ukrenili vse, da bodo nemoteno počivale, je naše delo v čebelnjaku končano. V novembru se navadno oglašča že zima. Nastopilo bode mrzlo, pusto vreme, morda bo v tem mesecu padlo tudi že nekoliko snega.

Takoj ko nastopi trajno mrzlo vreme, je čas, da panje primerno zavarujemo pred mrazom. Najvažnejše je, da so panji med seboj tesno stisnjeni, dobro zaprti, da ni prepriha, kajti preprih je najhujši zimski sovražnik čebel. Marsikatera družina kljub zadostni zalogi podleže pozimi zaradi prepriha. Špranje med panji dobro zapažimo s papirjem. Ob straneh in na vrhu smo panje odeli že prejšnji mesec, če pa ne, izvršimo to takoj!

Za zapaženje je najboljša otava, pazder ali mah, v drugi vrsti rabimo šele listje. Glavno je, da je tvarina, ki jo rabimo v to svrhu, popolnoma suha.

Moderne panje s premakljivim delom, osobito A.-Ž. panje, odenemo samo s slamnicami, in sicer položimo eno slamnico na pokrito rešetko, drugo pa zadaj za okence. Žrelo v medišču dobro zamašimo z unaj in znotraj, na dno panja pa položimo lepenko, vendar pazimo, da se ne bo vila in ev. zapirala izletnice. Zadaj nam navadno A.-Ž.

panjev ni treba zadelavati; to je odvisno od kakovosti panjev in čebelnjaka.

Kranjčice smo že prejšnji mesec zložili v sklade. Plemenjakom, ki imajo komaj polovico ali pa še manj dela, prazni prostor v panju z manjšamo. K satovju najprej potisnemo primerno deščico ali pa vrečo (blazino), ostali prazni prostor pa napolnimo z otavo ali mahom. Tako oskrbljene, četudi šibke družine navadno, ako imajo dovolj zaloge, jako dobro prezimijo in se spomladi prav lepo in hitro razvijejo.

Skrajni čas je, da pripravimo vse potrebno, da kranjčice zadaj dobro odenemo, vendar tako, da zadnjo odejo v slučaju potrebe lahko hitro, brez najmanjšega ropota in vznemirjenja odstranimo. Najbolje je, da jih odenemo s staro odejo ali plah-tami. Če pa tega nimamo, pa napravimo takoj v začetku meseca v razdalji 15 do 20 cm od panjev razložljivo steno iz desk. Ko nastopi mraz, ta prostor med panji in deskami dobro zabašemo z otavo ali mahom.

Vse zapaženje moramo izvršiti brez najmanjšega ropota in vznemirjenja čebel!

Poleg zadostne tople odeje, ki varuje čebele pred izžarivanem (uhajanjem) toplote, moramo skrbeti, da imajo čebele dovolj zraka, vendar tako, da jih miši in ptiči ne morejo nadlegovati. Žrela naj bodo odprta, a opremljena z zaporami, da čebele ob lepem toplém vre-

menu lahko izletavajo, miši pa kljub temu ne morejo v panj.

Ko zapade sneg, obsenčimo žrela, da čebel ne vznemirjajo ptiči in solnčni žarki. Pri A.-Ž. panjih zadostuje, ako prislonimo brado, boljša pa je primerna zavesa. Kljub

snegu in mrazu stopimo večkrat k čebelnjaku. Če so žrela zamašena z mrtvicami, jih osnažimo. Skuhajmo tudi vosek, popravimo vse pokvarjeno orodje in panje in sestavimo bilanco o letošnjem čebelarjenju.

Čebela in njeno življenje.

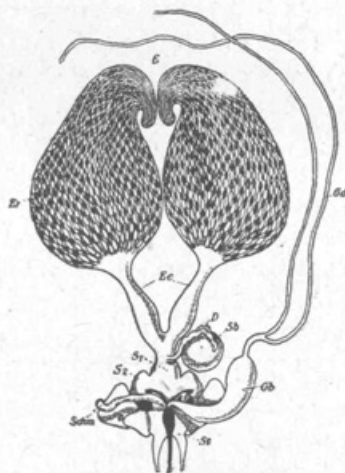
M. H u m e k — Ljubljana.

X. Razplodba in spolovila.

Življenje posameznega čebelnega bitja je razmeroma jako kratko. Matica doživi kvečjemu 4 leta, trot 3 do 4 mesece, čebela pa poleti komaj 6 tednov, pozimi pa 6 do 8 mesecev. V velikem številu odmirajo čebele v dobi, ko redno izletavajo, torej od rane pomladi do pozne jeseni. V malo tednih bi bili panji prazni, ko bi narava neprestano ne skrbela za naraščaj, ki mora biti vsaj tolik, da nadomesti vsakdanjo izgubo. Navadno pa je v prvi polovici leta mnogoštevilnejši, tako da moč čebelne družine kljub neprestanemu odmiranju vendarle narašča do gotove meje. Proti jeseni se pa to razmerje precej izpremeni. Proizvajanja mladih bitij ponehava bolj in bolj, smrt pa kosi neprenehoma dalje, mnogokrat še hujše nego poleti. Ko čebele pripravljamo za zimo, imajo navadno za polovico manj živali nego ob času rojenja. Pozimi razplodba popolnoma preneha za 3 do 4 mesece. Zato pa se tudi odmiranje jako omeji, ker živali ne izletavajo, ampak ostanejo v skupnem gnezdu in nimajo prilike, da bi se ugonabliale.

V čebelni družini sta oba spola ločena. Matica je s a m i c a, trot pa s a m e c. Njima je poverjena skrb za razplodbo. Čebele so pri tem poslu udeležene le neposredno, ker skrbe mlademu naraščaju za »zibelke«, hrano in odgojo. Sicer so pa čebele k r n a s t e samice. Zaradi tesnega prostora ob razvoju in zaradi slabše hrane so ostala njihova spolovila nerazvita.

Matica in troti so torej spolne živali s popolnoma razvitimi spolovili. Namenjena sta zgolj za razplodbo in ne moreta opravljati nobenega drugega posla niti v panju niti zunaj, ker se na račun spolovil niso razvili razni drugi organi, zlasti usta, prebavila itd. Glavni del maticnih spolovil tvorita jajčnika, ki napolnujeta velik del zadkove votline. Vsak jajčnik obsega do 180 cevok, v katerih so



Matična spolovila.

E) jajčnika, Ee) semenovoda, Er) cevke z jajčeci, Gd) žlezi strupenici, Gb) mehurček za strup, Sb) plodilni mešiček, Sl) želo, S₁, S₂) nožnica.

nanizana jajčeca podolgem drugo za drugim kakor biseri na niti. Vse cevke enega jajčnika se združijo v skupno jajčno vodnico. Obe jajčni vodnici pa se konečno spojita v nožnico, ki je v zvezi s semenjskim mošnjikom. V njem hrani matica plodilo.

Kadar matica stavi jajčeca, se iz spodnjega dela jajčnikov odločajo zrela jajčeca drugo za drugim in se pomikajo po jajčnih vodnikih v glavno odvodnico mimo semenškega mošnika v nožnico. Ako hoče matica zalegati čebele, tedaj spusti k vsakemu jajčecu, ko se pomika mimo semenškega mošnjička, nekoliko plodila, da se oplodi. Kadar pa zalega trote, se odprtina v semenski mošnjiček zapre in jajčece se zmuzne mimo, ne da bi se oplodilo. Vendar se pa tudi iz takega neoplojenega jajčeca izleže in razvije živo bitje, — toda le moškega spola. Matica torej samohotno oplodja jajčeca. Iz oplojenih jajčec se izvale v navadnih tesnih celicah čebele, v visečih prostornih matičnjakih pa matice. Iz neoplojenih jajčec se izležejo pa vedno le troti, najsibodo zaležena v trotovino ali pa v čebelno satje. Ta čudoviti naravni pojav, da se namreč tudi iz neoplojenih jajčec izležejo živa bitja, imenujemo *jalorodnost* (partenogenezo). Pri čebeli jo je prvi dokazal dr. Dzierzon, sloveči in svetovno znani čebelarški pravak, ki je izumel premakljivo delo.

Trotova spolovila so po razvrstitvi posameznih delov precej podobna matičnim. Tudi ta se nahajajo popolnoma skrita v zadkovi votlini in se končujejo na koncu zadka nad 12. obročkom tik pod zadnjico. V dveh modetih se izloča plodilo (seme), ki se izceja po obeh semenovodih v skupen nabiralnik, kjer se kmalu potem, ko se trot izleže, zbere enkrat za vselej v nekaki semenski pušici in čaka ondi ugodne prilike na uporabo.

Ko mlada matica izleže iz matičnjaka, ima še nerazvita spolovila. Šele tekom nekaj dni se razvijeta jajčnika in pripadajoči stranski organi. Sedaj zleti na praho. Ko se je oklene trot, se njevoja semenska pušica z vso svojo vsebino (plodilom) izprazni v matični plodilni mošnjiček. Trot pri tej priči pogine. Matica se potem, ko se je otrebila trota, vrne v panj in dobro oko lahko zapazi belo nitko, ki ji visi iz

zadka; to je del trotovih spolovil, ki so se odtrgala po izvršeni oploditvi. Nekaj dni po tem izletu začne matica zalegati jajčeca. Enkratna oploditev ji zadostuje za vse življenje. Plemenenje se more izvršiti le v zraku in ni dokazan niti en slučaj, da bi se bila matica oprasila v panju, dasi je na stoline trotov v njeni neposredni bližini.

Razvoj in delovanje spolovil pri obeh spolih je ka' različno. Tvorba jajčec pri matici se začne šele potem, ko popolnoma dorasla prileze iz matičnjaka. Pri trotu se pa plodilo razvije že prej. Ko se trot izleže, je tvorba spolovil in semena že popolnoma dokončana. Matična spolovila delujejo celo življenje, dokler stavi jajčeca. Trot pa more rabiti spolovilo samo enkrat v življenju, potem pa takoj pogine. Matica je v vsaki čebelni družini samo po ena, trotov pa na stotine ali celo tisoče. Ko mine doba prahe matic, čebele preženejo in pomore vse trote. Le brezmatični panji jih trpe na jesen in celo čez zimo.

Matica izleže na uro lahko čez 50 jajčec, na dan torej 1200. Ob zelo ugodnih razmerah (močna družina, mlada, jako rodovitna matica, izvrstna paša meseca maja in junija) se zviša to število tudi na 3000. Na leto izleže matica 100—200 tisoč jajčec. 500 jajčec odtehta matico. Torej izleže že na dan 2—6 krat toliko težo, kakor tehta sama. Skozi celo poletno dobo pa proizvaja v jajčnikih in izleže jajčec za 400 kratno težo lastnega života. To izredno rodovitnost podpirajo čebele na ta način, da matico bogato zalagajo z najboljšo hrano.

Matična rodovitnost jame pešati navadno že v tretjem, gotovo pa v četrtem letu, bodisi da zaradi pojemajočih telesnih sil ne more več v zadostni meri proizvajati jajčec, bodisi, da ji začne primanjkovati plodila. Zaradi tega so starejše matice čimdalje bolj nerodovitne in zalegajo čimdalje več trotov.

Matica se mora oplemeniti v prvih dveh, treh tednih svojega življenja. Ako se iz kateregakoli vzroka v tem času ne

združi s trotom, ostane jalova. Taka mačica sicer tudi zalega, toda iz jajčec se ležejo sami troti.

Večkrat se primeri, da kaka čebelna družina izgubi matico v takem času, da si ne more vzgojiti druge. Ako čebelar o pravem času tega ne zapazi, in ne reši panja iz kritičnega položaja, ostane stalno brez-matičen. Včasih se poloti matičnih poslov v takem panju kaka čebela. Njene tovarišice ji začno podajati matično hrano in zaraditega se sicer krnasta spolovila vendarle toliko razvijejo, da začne leči jajčeca, in sicer kar po več v eno celico. Samoobsebi je umevno, da se

morejo iz takih jajčec izleči samo troti. Taka laži-matica — trotovka se nazunaj nič ne loči od drugih čebel.

Po opisani spolni razplodbi je zagotovljen obstoj in potrební razvoj posamezne družine. Poleg spolne razplodbe se pa čebela razmnožuje še na drug način. Ko se namreč ob ugodnih razmerah namnoži število članov do gotove meje, se razdeli ta družina v dve ali več manjših samostojnih družin (čebele roje). En del si obdrži prvotno stanovanje, drugi si pa iščejo novih selišč, kjer začno popolnoma iznova svoje gospodarstvo. Rojenje je razmnoževanje podelitvi.

Trma trotarjev.

I v. J u r a n č i č — Št. Andraž.

Starejšim čebelarjem je že iz lastne izkušnje znano, da so trotarji neozdravljivi. Edino pametno je, trotarja s satovjem in čebelami vred pridjati kaki drugi pomoči potrebni družini, ali — brez ozira na vse drugo — najbližnjemu sosedu. S tem ohranimo vsaj življenje trotarjevim čebelam, ki je pri vsakem drugačnem postopanju negotovo. Vsaj po mojem mnenju je to edino pravo ravnanje.

Letos pa se je primeril tudi pri meni izjemni slučaj. Neki izrojenec je bil neobičajno zgodaj ob matico in si izvočil trotovko. Navadno vsako leto dam par družcev v manjše panje za rezervo, da imam matice za nadomestilo v slučaju kake izgube. Skušal sem torej tudi pri tem trotarju izgubo matice nadomestiti z enim teh »rezervistov«. Ker pa ti panji niso brez posebnih priprav sposobni za prezimovanje, sem predložil določenega družca s čebelami, satjem in oprášeno matico vred v trotarja. Mislil sem, da je vendar vseeno, ali natakнем rokavico na roko ali roko v rokavico. Trotar pa tega ni hotel razumeti. Čebele so se sicer sprijaznile, a ko

sem panj pregledal čez 14 dni, sem našel še vedno novo trotovo zalego, čebelne zalege pa še nič, a matica je bila še v panju. Enak uspeh je pokazalo nadaljnje pregledovanje, ki se je vršilo vsakih 10—14 dni. Mačica ni prišla do izvrševanja svojega važnega poklica. Še celo koncem septembra ob vzimovanju je bilo nekoliko celic trotove zalege, čebelne zalege nič, in matica še vedno živa; čebel potemtakem je bilo že precej malo. Matica torej ni prišla do »nadvlade«.

Blizo enak slučaj mi je povedal neki tukajšnji čebelar. Ta je dodal istotako roj z oprášeno matico trotarju, a brez satovja. Temu so pa čebele matico umorile ter ostale trotove še naprej.

Iz tega sklepamo: Trotar se čuti v lastnem panju kot »svoj gospodar« ter smatra vsakega prišleca kot tujca, zato ostane nepoboljšljiv grešnik. Le ako ga premestimo, t. j. ako ga dodamo drugi družini, se čuti on kot tujec, kot gost pod tujo streho, zato se sčasom spametuje in prilagodi skupnemu življenju novega gospodarja.

Čebelar in čebelarstvo.

Ferdo Kobal — Metlika.

Kakor ni sleherni človek ustvarjen za vsako rokodelstvo, tako tudi ni vsakdo, ki se ukvarja s čebelarstvom — čebelar. Za vsako stroko, s katero se človek peča, mora imeti potrebne zmožnosti, bodisi, da jih ima že od narave sam, ali pa, da si jih z lastno marljivostjo pridobi. Isto je z naprednim čebelarstvom, ki zahteva poleg zmožnosti predvsem ljubezen do čebel, mnogo strokovnega znanja in požrtvovalnosti.

Da je potreba k umnemu čebelarstvu strokovnega znanja, ne bodem posebej poudarjal, ker ravno znanja pogrešajo največ oni, ki bi imeli radi največ koristi od čebelarstva. Tu imam v mislih predvsem one začetnike umnega čebelarstva, ki mislijo, da so si kupili s par «Eksportovci» ali celo »Žnideršičevci« tudi potrebno znanje ter so prepričani, da jim bode sedaj med kar tekkel iz panja. Kdor tako misli, tisti nima niti ene omenjenih lastnosti, ta ni nikak — čebelar.

Za tistega, ki ljubi naravo, je višek užitka opazovanje čebelnega življenja in delovanja. Kdor pa čebele ljubi, ta tudi skrbi zanje. Žalibog, da pogrešamo to ljubezen pri mnogih čebelarjih. Marsikdo prične čebelariti ne iz ljubezni do čebel, ampak iz zavisti in zaradi tega, ker vidi mogoče pri sosednjem čebelarju samo — dohodke, ne pomisli pa, s koliko ljubeznijo, trudom in požrtvovalnostjo se je prikopal po mnogih letih do nekaj panjev, ki mu samo vračajo obresti naloženega kapitala.

Nikar se ne čudimo, ako tak laži-čebelar stoji pred nerazrešeno uganko, kako je mogoče, da mu do pomladi pomrje kar 20 panjev, ali pa da mu roji mro, kljub temu, da jim je polagal »k o š č k e s l a d k o r j a v k o z a r c u v o d e«. Pravi čebelar seže globoko v žep v slučaju slabe letine, s samozatajevanjem odreka sebi

priboljšek, zabavo, samo da oskrbi čebele. S preziranjem preide vse težave in ne le on sam, ampak tudi njegova družina se mora odreči tej ali oni želji. Pravi čebelar ve, da mu bodo njegove ljubljene vse povrnilo in da niso same krive, ako si niso mogle preskrbeti prehrane za zimsko dobo. Da pa more čebelar popolnoma zadostiti tej svoji naklonjenosti do čebel, v to pa potrebuje — znanja. To dandanes ni težko.

Starim čebelarjem ni zameriti, ako niso poznali življenja in delovanja čebel; oni niso zato imeli prilike. Žalostno pa je, da se dobijo še dandanes »čebelarji«, ki nimajo niti temeljnih in najpotrebnejših pojmov iz čebelarstva.

Prigodil se mi je slučaj, ko mi je odraščan »čebelar« pripovedoval, da ima 40 let stare čebele in da je njegov med boljši, ker ga čebele same naberejo, v našem (naprednih čebelarjev) medu pa je voda, ker jih krmimo. Kako »vzorno« urejeno čebelarstvo ima ta čebelar — ki pa k sreči ni član našega društva — si pač lahko vsakdo misli. Kako leto ima do 80 panjev-kranjčev, od katerih jih dve tretjini zažvepla, od ostalih mu pa jih polovico čez zimo pomrje. Proti takim čebelarjem bi se moralo postopati z vso strogostjo in jim eventualno prepovedati čebelarenje. Mnogi čebelarji ostanejo nesprejemljivi za nasvete in nauke; ako jim posodiš knjigo o tej stroki, vrnil ti jo bodo neprebrano z raznimi izgovori. Veliko je še čebelarjev, ki ne poznajo Janše, pri marsikaterem čebelarju na deželi leži Lackmajerjev »Učni čebelar« nerazrezan v stari šari pod streho, mišim in podganam v zabavo. In v koliko izvodih je romala ta knjiga v kmetske hiše z najboljšim namenom pisateljevim!

Vprašajmo se tudi, kako je z našim strokovnim listom! Vem, da jih je veliko, ki komaj pričakujejo, da list prejmejo, še

več pa takih, ki ga vržejo neprebranega v kot. V dokaz temu je, da je le malo malo čebelarjev na deželi, ki bi bili shranjevali starejše letnike »Slov. Čebelarja«.

Ko sem nedavno povpraševal po starih letnikih, sem našel samo pri enem šest letnikov skupaj in še pri tem je bilo največ številik ravnotako v omotu, kakor bi jih bil šele isti dan prinesel pismonoša, dasiravno so bili letniki še iz predvojne dobe.

Tako ne sme iti dalje; minulo je zopet leto težav in boja — leto preizkušnje. Kakor vidimo in slišimo, sreča večini čebelarjev ni bila posebno naklonjena: predvsem onim, ki čebelarijo v kranjičih. Nekateri so izprevideli, da se ta način čebelarenja več ne obnese, ter nameravajo, v kolikor niso že v tem letu izpopolnili svojega čebelarstva, to storiti v prihod-

njem letu. Dokazov imajo obilo, da le umno čebelarstvo more vzdržati in čebelarju vsaj deloma povrniti trud in stroške, medtem ko čebelarenje v kranjičih povsod nazaduje.

V dolgih zimskih večerih je čas, da si izpopolnimo prepotrebno znanje z marljivim prebiranjem čebelarskih knjig, predvsem pa našega glasila. Pozimi z ljubeznijo in vsem zanimanjem k pouku, na spomlad in poleti pa z neumorno pridnostjo, požrtvovalnostjo in vztrajnostjo na delo! Le na ta način si bomo zaslužili ime pravega čebelarja.

(Ta članek toplo priporočamo v predudarek vsem članom našega društva. Take ljubezni, navdušenja in železne vstrajnosti treba, pa bomo premagali vse ovire. Op. uredn.)

Pokrajinska in državna čebelarska organizacija.

Aleksander Tom an — Ljubljana.

Kakor je čitati, so se vse jugoslovanske čebelarske organizacije združile v skupno zvezo, ki je že začela s svojim delovanjem. Ne bo torej odveč, ako pogledamo, kako je v tem oziru v Ameriki. Tudi tam so se napredni čebelarji posameznih držav že davno organizirali v pokrajinskih društvih. V novejšem času so se pa te organizacije poedinih držav spobile v narodno ali državno organizacijo. Vseh 48 severnoameriških držav Unije je sedaj pod skupnim vodstvom, kar se tiče produkcije in razpečavanja medu in voska.

Naj mi pa nihče ne očita, češ da priporočam nekaj, kar ni za nas, ker so ameriške razmere popolnoma drugačne od naših itd. Kdor tako govori, kaže samo svojo nevednost in duševno omejenost, ali pa skrajno starokopitnost in lenobo. Kdor svojega zastarelega mišljenja ne more nič

izpremeniti in ne opustiti svojih starih navad in predsodkov in se nikakor noče prilagoditi novim razmeram, je sovražnik vsakega napredka. Ako bi šlo tu le za osebne koristi kakega posameznega takega čudaka, bi nas to nič ne vznemirjalo. Ali kadar gre za interese celokupnosti, moramo pri vsaki priliki in odločno ugovarjati takim neupravičenim in nesmiselnim očitkom. Kar se je z največjim uspehom izpeljalo v Združenih državah pri tej velikanski zemljepisni razsežnosti s 110 milijoni prebivalci, to se bo menda izvedlo tudi pri naših jugoslovanskih veliko bolj skromnih razmerah.

Mi vsi vemo, da so Američani bistroumni, iznajdljivi ljudje, ki se znajo vedno prilagoditi razmeram. Zato pa tudi zavzemajo v gospodarskem oziru prvo mesto na svetu. Sicer so pa naravni zakoni fizike, kemije itd. v Ameriki ravno isti kakor v

Evropi ali v kateremkoli delu sveta. Človeška narava Amerikanca je ravno taka kakor pri Evropejcu ali Kitajcu ali Culu-kafru. Razlika je samo ta, da so duševne zmožnosti, ki jih ima sicer vsak človek, pri nekaterih narodih bolj razvite nego pri drugih. Delovanje in vedno intenzivnejša uporaba teh duševnih zmožnosti pri izkoriščanju prirodnih sil in vedno večje izpopolnjevanje raznih socialnih naprav je tisto, kar imenujemo vobče n a p r e d e k. In napredek je neogibno potreben, ako si hoče vedno se množeče človeštvo zasigurati svoj obstanek na zemlji.

Tudi za nas Jugoslovane je skrajni čas, da damo slovo starokopitnosti in da opustimo vse malenkostne ozire, ki nas vežejo na stare predvojne razmere. Sedaj živimo v lastni državi in pristojna nam, da si razširimo obzorje, in da na širši podlagi zasnujemo svoje delovanje tudi v čebelarstvu in si na ta način izboljšamo svoj gmotni položaj ter pridobimo potrebni stanovski ugled.

Mr. E. S. Miller, veleugleden čebelar v Ameriki, je priobčil v januarjevi številki čebelarskega lista »American Bee Journal« članek, ki obravnava marsika, kar bi nam utegnilo koristiti pri reorganizaciji naših pokrajinskih in pri snovanju jugoslovanske državne čebelarske organizacije. Dotični članek slove v prostem prevodu:

»Sedaj ko je uspeh državnih organizacij (v naših razmerah bi rekli pokrajinskih, op. ured.) ameriških čebelarjev zasiguran, naj bi se čebelarji vsake države združili tudi v trgovskem oziru. Stara oblika čebelarskih društev z njihovimi socialnimi in vzgojnimi nameni je dobro služila v preteklosti in je potrebna v gotovih ozirih tudi v bodočnosti. Prišel pa bo čas, ko za čebelarja ne bo najvažnejše vprašanje širjenje in pomnoževanje produkcije, ampak uspešno razpečavanje čebelarskih pridelkov. Povišanje produkcije medu, ne da bi se obenem razširila prodaja, pomeni nižje cene, pomeni vedno večjo zalogo me-

du v škodo čebelarja, pomeni zametanje dragih čebelarskih priprav, ker bi bili prisiljeni opustiti čebelarstvo. Pridelovanje medu se silno širi in množi in kakor vse kaže, se bo to še nadaljevalo. Jasno je torej, da je treba nekaj ukreniti, ker sicer je nadprodukcija lahko usodna. Prodaja medu bo treba postaviti na vsak način na trdnejšo podlago, ako naj ostane čebelarstvo dobičkonosno.

Pridelovalci medu so čebelarji. Toda le malo čebelarjev pridelava med v velikih množinah. Zato ni mogoče, da bi se organizirali zgolj na trgovski podlagi. Pač pa je mogoče — in to se bo gotovo doseglo —, da se bode smoter pokrajinskih organizacij raztegnil tudi na trgovsko stran. In prav tako je potrebno, da se smoter nove državne (narodne) organizacije (pri nas Savez, op. uredn.) prilagodi tudi v tem oziru potrebam pokrajinskih organizacij.

Delovanje pokrajinskih organizacij (naj se že imenujejo društva ali zadruga ali kakorkoli, op. uredn.) bi označili v sledečih temeljnih načelih:

1. Trgovina: Nadzorovanje in sortiranje blaga po kakovosti, čistosti itd.; reklama po časopisih in na razne druge načine; enakomernost posodja (steklenic, pločevinastih pušic in lesenih posod); pregled (evidenca) skupnega letnega pridelka in tržnih odnosajev; razpečavanje pridelkov po zadrugah in podobnih organizacijah.

2. Vzgoja: Razširjanje čebelarskega pouka; nadzorovanje in zatiranje čebelnih bolezni.

3. Čebelarske priprave in orodja: Enotnost panjev, skupna mera; dobava in prodaja živih čebel; dobava priprav in orodja.

4. Zakonodaja: Državni prispevki; državne zakonske odredbe. (Ta poslednja točka bi spadala po našem mnenju bolj v delokrog državne organizacije [Saveza]. Op. uredn.)

Z ozirom na to, da se pridelava več medu, nego se ga more ob sedanjih tržnih

razmerah razpečati, je jako važno, da se organizacije pečajo tudi s trgovino. V predudarek podajam sledeče misli:

Predvsem naj se snujejo krajevne družbe! (To bi bile naše podružnice. Op. uredn.) Kjer razmere dopuščajo, naj se nastavi poslovodja ali poseben agent, ki bi nadzoroval in po kakovosti sortiral med članov, ki se bo razpečaval na trgih opremljen s pečatom (žigom) pokrajinske organizacije. Ta pečat bi jamčil za pristnost medu. Nadzornik pokrajinske organizacije naj bi večkrat obiskal razna lokalna središča, da ugotovi, kako se med pripravlja za trg, kako se sortira po kakovosti, shranjuje itd. Samo članom organizacije bi bilo dovoljeno rabiti pečat pokrajinskih organizacij. Ta naj bi bila vodilni in nadzorovalni organ podrejenih krajevnih družb. Pokrajinska organizacija naj bi dovoljevala rabo državnega pečata pod gotovimi pogoji in skrbela, da se ne zlorablja, oziroma da se morebitna zloraba kaznuje. Dalje bi zbirala mesečna poročila o stanju čebelarke produkcije, o tržnih odnošajih in njena dolžnost bi bila vse te zadeve urediti v rednih sejah. Za redna mesečna poročila bi morala upeljati organizacija posebne tiskovine. Skratka: Pokrajinske organizacije bi morale biti lokalnim družbam vsestranske, točne in zanesljive obvestiteljice posebno glede kupčije s čebe-

larskimi pridelki in izdelki in obenem obvestiteljice v kupčijskem oziru na zunaj napram kupčijskemu svetu. One naj bi bile nekak informativni urad za nakup in prodajo vseh v čebelarstvo stroko spadajočih pridelkov in izdelkov. Na ta način bi se podpirala direktna kupčija in zmanjšalo prekupovanje in draženje blaga na veliko škodo producenta in konsumenta.

Državna (narodna) organizacija (pri nas Savez, op. ured.) bi družila vse pokrajinske organizacije v skupno veliko zvezo, ki bi morala vsestransko podpirati stremjenja pokrajinskih organizacij in zastopati njih težnje zlasti nasproti vladi in na zunaj. Dolžnost pokrajinskih organizacij bi pa bila seveda, da složno delujejo z državno zvezo zlasti glede enotnosti v sortiranju, embaliranju in razpečavanju čebelarških pridelkov in izdelkov kakor tudi širjenja in izboljšavanja čebelarškega obrata.

V pokrajinske organizacije bi se morali sprejemati tudi trgovci s čebelarškimi pridelki, izdelovalci čebelarških potrebščin in drugi interesenti. —

Tako se glasi ta članek v prostem zmisljenem prevodu. V kolikem obsegu in v kakšni obliki bi se ti nasveti mogli upoštevati v naših razmerah, to naj presodijo poklicani faktorji.

Izkušnje o čebelni griži.

A. Maček — Vrhnika.

Povod za pričujoče vrstice mi je dal spis »O prezimovanju na gozdnem medu« v XX. letniku »Slov. Čebelarja« in pa večletne izkušnje v tej, zlasti za vrhniške čebelarje važni zadevi. Ker se posebno za ta predmet najbolj zanimam, hočem podati nekatere misli in nasvete na podlagi lastnih opazovanj v svojem čebelarstvu.

Leta 1906. sem začel čebelariti na Vrhnikih s par kranjčiči. Ker sem izprevidel, da bi se ta panoga nemara izplačala in ker sem gojil posebno ljubezen do čebele, sem si kupil l. 1908. več panjev raznih sistemov. Omeniti moram še, da se nahajajo v vrhniški okolici prostrani smrekovi in jelovi gozdovi. Po izkušnjah l. 1909., 1910. in 1911. sem izprevidel, da bi bil za moj

kraj in za moje razmere najbolj pripraven A. Ž. panj in pri njem sem ostal. Do danes sem postopno napredoval do približno 200 panjev; seveda nisem dosegel tega števila zgolj z lastno rejo, ampak sem tudi dokupoval. Neprimerno več bi bil pa dosegel, ko bi mi ne bila grīža sproti uničila skoro vsega, kar sem priredil. Katastrofalna leta so bila v tem oziru l. 1911., 1914. in 1917., oziroma naslednje pomladi, ker je bila ravno ta leta obilna bera na hoji. V teh letih mi je poginilo gotovo do 200 A. Ž. panjev. Posebno žalostna je bila pomlad l. 1915. in 1918., ker sem bil pri vojaki, čebele so bile pa prepuščene bolj ali manj same sebi. Toda eno dobro pa ima ogromna izguba, ki sem jo moral utrpeti zaradi grīže: Pridobil sem si mnogo izkušenj in se tako izšolal za prihodnjost.

Morebiti bi me kdo vprašal, zakaj ne prepeljavam čebel v ajdovo pašo, češ da bi se na ta način ubranil grīže. Je že res to! Ali izkušnje kažejo, da ob dobrih jelovih letih, ko je običajna dolgotrajna suša, navadno ni z ajdo nič ali pa prav malo. Tako so panji leta 1911. in 1917. v ajdovi paši na ljubljanskem polju celo odnehali na teži in so čebele ostale na samem jelovem medu. Sicer pa tudi ajdov med, ako ni pokrit, ni prida za zimsko hrano. Ako nastopi takoj za ajdovo pašo hladno vreme, ga čebele ne zadelajo in tudi v tem slučaju bolehajo na grīži. Vendar pa seveda ta nevarnost ni tako velika, kakor pri jelovem medu.

Brez vsakega dvoma je jelov med najslabša zimska hrana za čebele, in ako jih pustimo na samem takem medu in nam je poleg tega še zimsko vreme neprijazno, je katastrofa gotova. Po mojih izkušnjah se obvarujemo grīže na sledeče načine:

1. Če le na kak način mogoče, naj se o pravem času jelov med iz medišča, če ne ves, pa vsaj deloma iztoči in nadomesti s kakim drugim medom ali pa s sladkorjem. Nebrojne izkušnje so namreč pokazale, da panji z jelovim medom ostanejo zdravi, ako dobe le par kilogramov

sladkorja, ki ga odlože v svoji neposredni bližini v sredino gnezda. Ta sladkor jim pomaga čez najhujšo zimsko dobo, zlasti čez november, december in januar. Proti pomladi, ko se daljšajo dnevi in ko polagoma prično čebele bolj redno izletati, jim sicer zmanjka sladkorja v panjih, pa v tej dobi je nevarnost navadno že odstranjena. Najbrže tudi že ugodno vpliva, ako imajo čebele pozimi le toliko sladkorja v panju, da ga vsaj nekoliko mešajo s hojinim medom.

2. Zelo važno je, da se čebele dodobra očistijo, preden nastopi trdna zima, torej kje meseca novembra in da tudi tekom zime, najbolje januarja meseca, morejo vsaj enkrat izleteti. Pokazalo se je namreč v mnogih slučajih, da so čebele, ki so sedele sicer na samem hojinem medu, ostale čvrste in zdrave, ker so čez zimo imele priliko, da so se otrebile. Nasprotno pa je grīža strašno gospodarila v čebelnjakih, ki so bili v senci in na vetru in se čebele niso mogle okoristiti s solčnimi žarki. Prav tako slabo se je godilo našim čebelam v ljubljanski okolici, ki jo je ob najkrasnejšem vremenu pozimi pokrivala noč in dan gosta megla. Zimski čebelnjak sprisojno vzvišeno lego, v zatišju in na varnem pred mrzlimi vetrovi je važno sredstvo v obrambi proti grīži. Spodnja vrsta panjev naj ne bo nikdar na tleh, ampak vsaj 30—40 cm od tal, da stoje popolnoma na suhem.

3. Na stoterih slučajih v svojem čebelarstvu sem se prepričal, da grīžo jako pospešuje vlaga in mokrota v panju. Dognal sem, da so na tej bolezni najprej začeli bolehati in tudi najprej podlegli tisti panji, ki so bili najbolj zadelani in najbolj zapaženi in se je zaradi tega nabiralo v njih zaradi pomanjkanja svežega zraka največ vlage. Umevno je samo ob sebi, da so najmočnejši panji v tem oziru prvi na vrsti in končno najbolj prizadeti. Odprti med namreč jako željno vpija vlago in se zaradi zaduhlosti in precejšnje toplote v

panju najbrže pokvari, splesni ali celo skisa. Da tak med — tudi če ni jelov — čebelnim prebavilom škoduje, menda ni treba dokazovati. Po mojem mnenju pa se panj znotraj »poti« le v slučaju, če je preveč odet in sploh tako zaprt, da je vsaka izmenjava zraka nemožna. Zato sem jaz prišel do prepričanja, da se obvarujemo griže, ako panjev preveč ne zapazimo. Močnim družinam v A. Ž. panjih ne dam nobene odeje ne navrh ne od zadaj. Šibkejšje panje odenem narahlo samo na vrhu, zadaj pa nič. Tako ostane panj čez zimo suh in čebelna družina zdrava. Na pomlad, ko se začne gojiti zalega in čebele izletavajo, ga odenem. Kranjiče je že treba stisniti tesno skupaj; ker so izvečine bolj slabo zbiti, se zaradi tega lahko zračijo. Vendar bi jih jaz zadaj ne odeval preveč, zlasti ako so močni. Pripomniti pa

moram seveda, da v tem oziru jako vpliva vreme. Ob suhih zimah, ko brije burja in sever, se nam ni treba bati vlage. V mokrih in meglenih zimah in poleg tega še na slabih, nizkih in vlažnih prostorih pa se je težko ubraniti mokrote v panjih.

4. Vsako v z nemirjanje čebel grižo jako pospešuje. To pa ne velja samo za čebelnjak, ampak tudi za njegovo bližnjo okolico. Predvsem je treba žrela zanesljivo zavarovati proti rovkam. Opustiti je nadalje vsako ropotanje, prekladanje in kakršnokoli opravilo, ki bi povzročalo, da bi se stresal čebelnjak ali posamezni panji.

Griža povzroči vsako leto dokaj skode. Ob neugodnih razmerah pa uniči cele čebelnjake. Zelo potrebno bi bilo tedaj, ko bi se k temu predmetu večkrat oglasili čebelarji, ki imajo kake izkušnje.

Opazovalne postaje.

Jos. Verbič — Ljubljana.

V začetku letošnjega septembra se je komaj ajda dobro razcvetela in lahko bi bila pri toplem vremenu medila tri tedne. Bilo pa je tako, kakor druga leta. Prvi teden je bilo še nekaj, pozneje pa je zaradi pomanjkanja talne vode paša popolnoma odpovedala. Že med pašo po poldnevih in posebno po paši je nastalo ropanje, ki je uničilo mnogo čebel.

Donos je bil zelo reven. Mnogi panji so ostali v pravem pomenu besede suhi. Čebele so v najugodnejšem času začele umirati. To je bilo posebno pri onih, za katere so se čebelarji pred pašo premalo brigali. Drugi so nabrali po par kilogramov. Pri dobro oskrbovanih panjih je sicer tehtnica zaradi izginja-joče zaloge tudi kazala primanjkljaj, a pri pregledovanju smo opazili, da jim ne manjka dosti ali nič do zadostne zimske zaloge. O odvzemanju medu se vsè leto ni govorilo.

Da bi čebele za zimo preskrbeli, so čebelarji družili po dve ali več družin in tako

zaloge iz več panjev dali eni sami močni družini. Sladkor se je malo kupoval. Žalibog, da se je delovanje naših društev za dobavo cenejšega sladkorja ravno v tem usodepolnem letu temeljito izjalovilo. Število plemenjakov se bo vsled tega v škodo narodnemu imetju zelo skrčilo.

Pravi čebelarji zaradi slabe letine nismo obupali. Spomnili smo se, da smo dosedaj že lepo vrsto let vsako leto vsaj nekaj izkúpili za med. Upamo, da se nam bodo letošnji izdatki povrnili že v prihodnjem letu.

Posebnost, ki jo je treba v tem času omeniti je, da je proti koncu meseca v Krimu, oziroma v gozdih nad Vrhniko, začela mediti hoja. Zanesljivi čebelarji so mi zagotovili, da je dala približno po pol kilograma dnevno. Ko je nastopila slana, je prenehala, a čez nekaj dni zopet začela izločati sladko mano.

Gosp. opazovalce prosim, naj vsaj koncem vsake tretjine meseca enkrat pogledajo na

Mesečni pregled za september 1921.

Kraj (z morsko višino)	Označba opazo- vanega panja	Panj je na teži										Toplina zraka			Dni je bilo						
		pridobil v			zgubil v			v mesecu čistih <i>dkg</i>		največ pridobil		najvišja	najnižja	srednja me- sečna	izletn h	deževnih	s snegom	oblačnih	pol jasnih	jasnih	vetrovnih
		1.	2.	3.	1	2.	3.	pri- dobil	po- rabil	ck /	dne	C°									
		mesečni tretjni <i>dkg</i>																			
Ljubljana (305 m)	A. Ž.	30	—	—	40	120	110	—	240	20	5.	+28	+2	+16.8	27	4	—	2	4	24	19
Vič pri Ljubljani	A. Ž.	90	30	—	80	150	130	—	240	40	5.	+28	+2	+16.7	26	5	—	1	3	26	19
Krtina pri Dobu (305 m) . .	A. Ž.	155	20	—	20	130	75	—	30	40	25.	+29	+2	+15.3	30	4	—	2	6	22	14
Škofja Loka (349 m)	A. Ž.	210	140	—	—	130	35	30	—	80	15.	—	—	—	20	6	—	6	9	15	15
Javorje (700 m)	A. Ž.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olševk pri Kamniku	—	175	15	—	15	81	139	—	45	50	4.	—	—	—	27	—	—	5	16	9	5
Sv. Gregor p. Ortneku (736 m)	A. Ž.	18	24	—	78	64	32	—	174	8	11.	+26	+3	+15.2	26	6	—	4	8	18	22
Kočevje (460 m)	A. Ž.	—	—	—	120	90	50	—	260	—	—	—	—	—	30	2	—	2	23	5	6
Novo mesto (180 m)	A. Ž.	—	—	—	20	130	30	30	—	170	1.	+35	+2	+16.7	26	3	—	3	6	21	13
Rožni dol pri Semiču (376 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Struže p. Dobropoljah (416 m)	A. Ž.	—	—	—	85	75	35	—	185	—	—	+25	-2	+12.9	28	3	—	6	8	16	24
Leskovec pri Krškem (202 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Peter pri Mariboru (210 m)	—	159	—	—	69	40	28	22	—	47	3.	+30	+5	+16.6	29	2	—	2	1	27	3
Formin pri Moškanjcih (211 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ormož	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Duh na Ostr. vrhu (536 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sv. Lovrenc na Poh. (442 m)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ojstrica nad Dravogr. (981 m)	A. Ž.	85	180	30	100	90	150	—	35	80	11.	+21	+3	+12.	24	6	—	2	8	20	25

tehtnico, koliko je panj pridobil ali izgubil na teži, in mi to do 12. vsakega prihodnjega meseca naznanijo. Kdor niti tega ne more, naj takoj vrne izposojeno orodje, ker ga bomo lahko bolje izrabili. Isto velja tudi za one, ki so že v začetku leta vse potrebno prejeli, poročila pa še nobenega poslali. Dne 17. sept. mi je manjkalo še devet dopisov od opazovalnic. Vsako redno objavljanje poročil in redno izhajanje »Čebelarja« je pri taki malomarnosti izključeno.

Krtina pri Dobu. Nihče pri nas ne pomni tako slabe letine, kakor je bila letos. 14. septembra sem začel združevati. Obdržal bom čez zimo 38 panjev. Treba bo precej sladkorja za toliko družin.

Škofja Loka. Čebelarstvo leto 1921 je bilo za naš kraj skrajno slabo. V panjih ni čebel ni medu. Zima bo marsikak uljnjak popolnoma izpraznila. Večina čebelarjev je izgubila pogum. Povsod se govori: »Štiri leta imamo le stroške in zgubo, dobička pa nobenega.« Sladkor je predrag. Nekaj čebel pustimo čez zimo; če se preživijo, bo dobro, če pa poginejo, naj pa!« — Večji čebelarji so skrčili število plemenjakov na polovico, drugi celo na tretjino. — Ropanje je bilo na koncu paše tako, kakršnega ne pomnijo najstarejši čebelarji.

Olševak pri Kamniku. Upali smo, da bo september kaj privrgel, pa izkazala se je stara resnica, da, če mali Šmaren odzvoni, nobena roža več ne medi. — Plemenjakov bo gotovo eno tretjino manj nego lansko leto.

Sv. Gregor pri Ortneku. V tem mesecu sem imel pravičen roj. Imam prašilčke na štiri satnike. V teh sem hranil matice, da jih po paši zamenjam. Ko pridem 2. sept. k čebelnjaku, zapazim na veji majhen roj. Mislil

sem, da je lakotnik iz kakega slabiča. A ti so bili vsi v redu. Roj je popolnoma pravilno kot prvec ostavil neki prašilček. Pustil je več odprtih in zaprtih matičnjakov in drugo zalego. — Nekateri čebelarji so že začeli pokopavati.

Kočevje. Mnogi panji so popolnoma prazni. Niti po 20 dkg zaloge nimajo; oni, ki so bili v paši, so boljši. Na Igu so dobili močnejši po 4—6 kg. Slabiči se pa tudi tam niso opomogli. — Veliko panjev je na prodaj — kupca ni nobenega.

Novo mesto. Med pašo (popoldne) in po paši smo imeli hudo ropanje, ki je zelo zmanjšalo število čebel. — Paša se je nehala 6. septembra. Pozneje čebele niso našle na ajdi ničesar razen obnožine, ki so jo donšale do konca meseca. Močnejši panji so nanesti nekaj mallega v medišče.

Struže pri Dobropoljah. Čebelarim že 40 let, a tako slabe letine ne pomnim. Vse leto sem krmil in upal, a vse je šlo po vodi. Skrčil sem število plemenjakov na polovico, a še so preslabi za vzimljenje. Kupil sem za 250 K 12 kranjčev, da jih rešim smrti, a 6 panjev je imelo skupaj le 4 kg vsebine. — Kdor je imel čebele v paši, se je pohvalil. Pri nas je vsled slabih potov in slabih voz s prevažanjem velika težava; vse medeno satje se nam poruši.

Formin pri Ptuju. Tukaj so hoteli nekateri čebelarji dvigniti čebele pred ajdovo pašo s sadnim moštom, a uspeha niso imeli. — Ajda je nehala mediti sredi najlepšega cvetja. Tehtani panj je ob času paše pridobil 10 kg. — Med pašo so se čebele večkrat sprijele, po paši pa pri meni ni bilo ropanja. Drugim je ta pojav povzročil znatne zgube. — Zalege je v panjih še vedno veliko.

Iz organizacije.

POZIV PODRUŽNICAM!

Da bo za letošnjo leto možno pravočasno naročiti nalog za »Slov. Čebelarja« in tako zmanjšati stroške za list, se morajo

vsled sklepa načelstva vršiti občni zbori podružnic v d e c e m b r u. Za leto 1922 znaša članarina 50 K, od katerega zneska obdrže podružnice po 2 K od vsakega

člana. Imenike članov, kakor tudi poročila o občnih zborih je poslati društvu najkasneje do 30. decembra t. l.

Delujte na to, da se bo število članov podvojilo, ker bomo s tem najlepše praznovali društveno 25 letnico in pokazali, da se zavedamo pomena organizacije.

RAZPIS.

Na občnem zboru Čebelarkega društva za Slovenijo v Ljubljani dne 15. avgusta t. l. se je na predlog urednika M. Humeka sklenilo razpisati tri častne nagrade v znesku 6000, 4000 in 2000 K za najboljši rokopis praktične čebelarške knjige.

Z ozirom na preobširno in prerazlično tvarino, ki bi jo morala obsegati taka knjiga, je pa težko pričakovati, da bi se kdo sam lotil tega težavnega dela in ga popolno dovršil v doglednem času. Zato je pa društveni odbor v svoji seji dne 7. sept. t. l. sklenil pozvati čebelarške strokovnjake-pisatelje, da bi si delo razdelili. Na ta način bi si spisovanje olajšali in pospešili izdajo knjige in — to je pa najvažnejše — s tako delitvijo bi se dosegel gotovo povoljnejši uspeh.

Pozivamo torej vse tiste člane, ki bi se hoteli udeležiti tega nujno potrebnega dela, da se čimpreje javijo pri uredništvu »Slov. Čebelarja« in obenem navedejo, katero tvarino bi najraje obdelali. Temeljna načela, po katerih bo morala biti sestavljena taka knjiga, njen obseg, termin za oddajo rokopisov in še različne druge podrobnosti bi se določile pozneje, ko bi se končno zbrali in definitivno določili sotrudniki. Enotno in zadnjo redakcijo bi izvršil od društvenega odbora določen urednik ali po potrebi komisija več članov.

Društvena častna nagrada v skupnem znesku 12.000 K bi se razdelila med sotrudnike po obsegu posameznih prispevkov. Poleg te nagrade gre sotrudnikom tudi založniški honorar, ki bi se istotako

razdelil sorazmerno po številu tiskovnih pól.

Jubilejno leto je pred durmi. Za razne slovesnosti in prireditve so pa razmere vsak dan neugodnejše. Marsikak načrt, ki smo ga med letom zasnovali, se ne bo mogel izvršiti. Pripravimo našim čebelarjem za društveno 25letnico vsaj primeren o čebelarško knjigo! Kar bi posameznik težko zmagal, to bomo dosegli z druženi mimočmi pravlahko.

Obvestilo.

Podružnicam, ki zahtevajo, da se jim v dopisu z dne 10. sept. t. l. naznanjena in v tisti namen uporabljena podpora za sladkor izplača, sporočamo, da smo njihove dopise poslali ministrstvu poljoprivre in voda v Beogradu. — Načelstvo.

Čebelarška podružnica za Savinjsko dolino je priredila tekoče leto že tri poučna predavanja, in sicer 22. maja pri čebelnjaku g. Škraberja v Grižah, kjer sta načelnik in čebelarški mojster g. Pikel predavala o rojenju in rojih ter o zamenjavanju starih že dosluženih matic. Udeležba je bila prav povoljna. Med udeležniki se je razvila nazadnje živahna debata, ko so prišla na vrsto razna aktualna vprašanja. Vsak udeleženec je šel zadovoljen domov.

Drugi čebelarški sestanek se je vršil 11. sept. v Letušu za letuške in paške okoličane; zbralo se jih je 20. Društveni načelnik poroča najprej o občnem zboru čebelarkega društva v Ljubljani dne 15. avgusta, potem pa o ropanju, ki je tu vsako leto na dnevnem redu, kako nastane in kako se ga branimo. Zvedelo se je namreč, da tu nekateri brezvestni čebelarji med ajdovo pašo pitajo svoje čebele z medom, pomešanim z vinom, češ potem so bolj korajžne in prinesejo več donosa. Kaj porečete k temu g. urednik? Kaj se naj v tem oziru stori? — Nato je poročal o jesenskem združenju in odbiranju plemenjakov ter odgovarjal na razna vprašanja.

Predlogi: 1. Med naj bi se prodajal v nadalje zadržnim potom, katero akcijo naj bi prevzelo čebelarško društvo oziroma Savez; istotako zavarovanje čebel zoper požar in tatvino.

2. Slovenski Čebelar naj ne sprejema več insarov-ponudnikov medu po 38 K kg, kar zelo škoduje cenam medu naše produkcije.

Tretji shod se je vršil 18. septembra pri šolskem čebelnjaku v Petrovčah za petrovško,

žalsko in griško okolico. Udeležba: 20 čebelarjev. Tudi tukaj je načelnik najprej poročal o enodnevnem tečaju in občnem zboru Čebelarškega društva z dne 14. in 15. avgusta v Ljubljani; čebelarški mojster g. Pikel pa je temeljito predaval o uspešnem izkoriščanju ajdove paše in kako je čebele pripraviti nanjo. Dotaknil se je tudi ropanja in vrlin, na katere se je ozirati pri odbiranju plemenjakov. Tudi raznih zanimivih vprašanj ni manjkalo. Posebno živahna debata pa se je razvila glede društvenega sladkorja za jesensko pitanje. Vsak udeleženec je šel vidno zadovoljen na svoj dom. — Poročevalec.

(Op. uredništva.) O pokladanju medu, posešanega z vinom in celo z žganjem, sem že večkrat slišal. Sam pa nimam v tem oziru nobene izkušnje. Smatram pa tako postopanje, ako se vrši s hudobnim namenom, naravnost za lumparsko in kaznivo. Sicer pa zelo dvomim, da bi taka nenaravna primes imela zaželjeni učinek. Vsekako pa čebelam škoduje. Ropanje ljudje povzročajo sami z nepravilnim ravnanjem in zanikrnim oskrbovanjem. — Zadeva združne prodaje medu in voska je na dnevnem redu Saveza. — Predlog v zadevi dotičnega inserata pride v razgovor pri prihodnji seji.

IV. seja širšega odbora dne 20. julija 1921.

Navzoči gospodje: prošt Kalan, Humek, Mesar, Babnik, Vidmar, Verbič, Peterlin, Markelj, Šmajdek, Jurančič, Močnik, Okorn.

Opravičili so se gospodje: Strgar, Goederer. G. Lackmayer se odpoveduje odborništvu, ker ga službene razmere zadržujejo.

Gospod predsednik otvori sejo, pozdravi navzoče gospode. Opravičilo odsotnih kakor tudi odpoved g. Lackmayerja se vzame na znanje. Zapisniki zadnje seje širšega odbora, kakor tudi zadnjih dveh sej načelstva se prečitajo in odobre.

Dnevni red.

1. Redni občni zbor. Določi se dnevni red za društveni občni zbor, kakor tudi, da se namesto Lackmayerja predlaga občnemu zboru v izvolitev g. Vokač.

2. Ustanovni občni zbor J. Č. D. G. Humek poroča, da je sklical ustanovni občni zbor Saveza v Osjek, in sicer na 23. jul. t. l. Nadalje poroča o težkočah, ki jih je imel s sklicavanjem, in prosi odbor, naj sklepa, ali naj gre v Osjek ali ne. Sklene se, da naj se g. Humek na vsak način udeleži ustanovne skupščine, četudi so izgledi o uspehu slabi, kajti udeležba ostalih društev ne obeta biti dobra.

3. Sestava razstavnega odbora. Ker je skrajni čas, da se začne s preddeli za razstavo, je treba, da se sestavi razstavni odbor. Sestavili so se sledeči pododbori: Finančni, v katerèga so se izvolili sledeči gospodje: Vokač, Babnik, Mesar.

Tiskovni: Humek, Verbič, Bukovic, Rojina, Jurančič, Stupar, Levstik, Kurbus, monsig. Ličan, Okorn, Močnik.

Izvrševalni: Bukovic, Rojina, Jurančič, Strgar, p. Angelus, Trink, Levstik in Vales.

Poleg drugih važnih del, agitacije itd., je treba takoj vse ukreniti, da dobimo kolikor mogoče veliko odlikovanj in nagrad. Glede odlikovanj se je treba obrniti na ministrstvo poljoprivrede i vodà in na razne druge korporacije. Podrobnosti izvršitve se prepuste dotičnim pododborom.

4. Udeležba na ljubljanskem velesejmu. Sklene se, da se društvo udeleži velesejma, in sicer se bodo razstavili sledeči predmeti: kompletan A-Z panj, celotna zbirka doma producirane orodja, med v steklenicah, prazne steklenice in vosek.

5. Slučajnosti. Prečita se odgovor Kmetijske družbe na našo vlogo glede propagiranja in prodaje črne semenske ajde. Se vzame na znanje. Sklene se, da bo drugo leto društvo samo začelo to akcijo. G. Francu Bivšku, kateremu je bil zažgan čebelnjak, se dovoli izredna podpora v znesku 500 kron z izrecno pripombo, da se v bodoče take prošnje ne bodo vpoštevale, pač pa naj se čebelarji opozore, da zavarujejo svoje čebelnjake. Prošnji Jug. akademski kluba Jurislav Janušič na Sušaku za brezplačno pošiljanje lista se ugodí. G. Humek prosi g. Jurančiča za pojasnilo, v koliko so nekateri štajerski kraji okuženi po gnilobi. G. prof. Verbič poroča, da bi se v svrhu konstatacije in zatiranja bolezni obrnili na gospode vseučiliške profesorje, da bi se napravili primerni preparati in priredili tečaji. Sprejeto. Seja se zaključí.

I. seja širšega odbora

dne 7. septembra 1921.

Navzoči gg.: prošt Kalan, Vokač, Verbič, Humek, Babnik, Markelj, Peterlin, Močnik, Černež, Jurančič, Mesar, Strgar, Okorn.

G. predsednik otvori sejo, pozdravi vse navzoče in konstatira sklepčnost.

Dnevni red:

1. Volitev tajnika in blagajnika. Tajnikom se izvoli g. Okorn, blagajnikom g. Mesar.

2. Razstavni odbor. Sklene se, da se gg., ki so bili od odbora izvoljeni v razstavni odbor, obveste o tem in se naprosijo, da naj

blagovolijo sporočiti, ako izvolitev sprejmejo. Gg. Rojina in Bukovic naj se v imenu odbora še posebej naprosita, da naj sprejmeta izvolitev.

3. Razpis nagrad za čebelarstvo knjigo. Tvarina se razdeli v tri dele. G. Humeka se naprosi, da v 1. številki objavi poziv, da naj se oglasijo gospodje, ki imajo resen namen, lotiti se dela. Obenem naj pa določi snov in obseg, ki naj ga ima knjiga.

4. Blagovni oddelek. G. Mesar se naprosi, da še nadalje v smislu sklepa občnega zbora vodi blagovni oddelek. Pooblasti se, da ko bo zadeva lokalna rešena, preskrbi sposobno moč, ki bo pod njegovim vodstvom vodila oddelek. G. Vokač poroča o lokalni in izroči pismeno izjavo, da prepušča lokalno društvo, katero bo to zadevo uredilo s stanovanjskim uradom.

5. Slučajnosti. G. Humek poroča o sladkorni akciji in uspehih te akcije. Savezu se je dovolila podpora 100.000 dinarjev, od katerega zneska odpade na naše društvo 30.000 din.

Po sporočilu g. Gjorgjevića upamo, da dobimo še nekaj podpore. Zadeva je nujna, zato je treba, da se napravijo sklepi, kako naj se postopa pri razdelitvi podpore oziroma sladkorja. Sklene se sledeče: Ako ne dobimo več kot 30.000 dinarjev podpore, naj se ta znesek razdeli podružnicam, sorazmerno po številu članov, ker bi podružnice oziroma člani, ako bi društvo kupilo sladkor, ne imelo vsled malenkostne podpore nobene koristi, društvo pa vrhutega še izgubo, kajti vsa podpora bi se porabila za prevozne stroške in kalo. Zato naj podružnice same kupijo sladkor. Končna rešitev te akcije se pa prepušča v smislu navodil odbora načelstvu. Prečita se dopis čebelarstva podružnice Zg. Dr. polje in se sklene, da načelstvo uredi zadevo tako, da se znesek 500 K daruje za »Čebelarški dom«. Seja se zaključuje.

Čebelarstva podružnica za Celje in okolico priredila dne 20. novembra ob 4. uri popoldan v gostilni Krušič na Savi pri Celju svoj redni občni zbor. K mnogobrojni udeležbi vabi odbor.

Drobiž.

Čudni pojavi. Od več stani se čuje, da so čebele koncem septembra »rojile«. To so žalostni roji — izstradanici. Ako namreč panju zmanjka hrane in je trajno lepo vreme, izroji družina iz obupa in rajši pogine zunaj v narodi nego v domovju svojega neusmiljenega gospodarja. Takih »rojov« je zlasti letos mnogo. Panji so suhi, vreme brez prestanka solnčno in naravnost vroče, pomoči pa od nikoder.

V nekem čebelnjaku se je pojavil zadnje dni septembra roj, dasi so bili vsi panji v redu in bogato založeni z zimsko hrano. Ker čebelarja ni bilo doma, nikakor ni mogel dočnati, iz katerega panja bi bil roj. — Morebiti je bil pa izstradanec, ki je priletel od sosedu?!

Drug čuden pojav so opazovali koncem septembra po Gorenjskem. Severno od Žirovnice v vznožju Stola se nahajajo jelovi gozdi in glej čudo! Koncem septembra ti začne izcejati med jelka ali hoja. Čebele so to seveda kmalu zavohale in baje so celi roji obletavali bližnje gozdove, kjer je bilo pod drevjem vse pokapano. Danes (12. X.) mi pa pripoveduje prijatelj o ravno takem pojavu na Verdu pri Vrhniki. Izločanje nektarja je baje tako obilno,

da ga je kar na debelo po grmovju pod hojami. Zanimivo bo izvedeti, kakšen uspeh bo imela ta nenavadna pozna bera.

Suša traja dalje. Bližamo se Vsem Svetim, pa je vroče kakor poleti. Čebele se ne morejo umiriti in dan za dnem stičejo za medom pri svojih sosedih. Kljub temu, da se je skoro vse posušilo, vendar še nosijo obnožino. Za krmiljenje imamo dovolj prilike.

Koristno za čebelarje. Neki češkoslovaški tvrdki se je po večletnih praktičnih poizkušnjah posrečilo izdelati popolno dovršene rokavice za čebelarje. Omenjene rokavice se posebno odlikujejo po svoji preprostosti in nizki ceni in so najpopolnejši fabrikat v tej stroki. Izdelane so po predpisu in izkušnjah priznanega češkoslovaškega strokovnjaka-čebelarja. Z ozirom na veliko korist tega predmeta za čebelarje, si dovoljuje generalni konzulat Češkoslovaške republike v Beogradu opozoriti nanj jugoslovanske interesente. Na zahtevo se javi naslov dotične tovarne. Firma išče sposobne zastopnike.

Kdor razpošilja matice, mora poleg pripravne posode preskrbeti matici tudi spo-

sobno spremstvo in popotnico. Navadno se doda matici nekaj čebel (kakih 50 jih zadostuje), ki se vzamejo ne glede na njihovo starost, s sata, kjer je bila matica. Za hrano se pa daje testo iz medu in sladkorne moke. Glede čebel-spremljevalk je pomniti, da stare čebele niso za ta posel, ker niso več zmožne proizvajati krmilne mezge, kakršno uživa matica. Zato je treba vzeti v to svrhu prav mlado žival, ki ni še izletavala. Najboljše so mladice, ki so se pred kratkim izlegle. Iz samega medu in sladkorja pa tudi mlade čebele ne morejo proizvajati normalne mezge za matico, ker jim primanjkuje beljakovin, ki se nahajajo v obilni meri le v obnožini. Zelo potrebno je torej, da se prej omenjenemu testu primeša nekoliko cvetnega prahu, ki ga spomladi nabereimo ali pa pridobimo iz satja. Sposobno spremstvo in najboljše hrano mora imeti posebno matico, ki se pošilja v oddaljene kraje. — Iz »Bienen-vatra«.

Pozno krmljenje s sladkorjem. Večkrat smo primorani, da krmimo čebele s sladkorjem prav pozno, ko nastopi že hladno jesensko vreme. V takem slučaju se rado primeri, zlasti ako imamo panje z visokimi plodišči in krmimo od spodaj, da se čebele ne zmenijo za sladkorno hrano, dasi jo postavimo v neposredno bližino pod čebelno gnezdo. Vzroka navadno ni iskati v mrzlem vremenu, češ da čebele zaradi mraza ne bi mogle prelezti par centimetrov do pitalnika. Pravi izrok, da se hrane ne lotijo, bo najbrže ta, ker ne vedo zanjo. Neki izkušen čebelar si pomaga na ta način, da vzame pri raztapljanju sladkorja namesto češke vode lipov čaj, to je vodo, ki se je v njej kuhalo lipovo cvetje. Duh po lipovem cvetju takoj privabi čebele k pitalniku. Navadno, če niso le predaleč in če ni prehudega mraza, kar planejo po sladkorju in ga prenesejo do zadnje kapljice v satje. Poskusite! To je nedolžna »goljufija«, ki ne more škodovati.

Pozna svatba. Gospod župnik P. Zahija z otoka Raba poroča dne 15. oktobra sledeče: »Mojemu panju A. Ž. št. III. se je oprasila mlada gospodinja dne 14. oktobra tega leta. Ker sem si mislil, da boste g. urednik težko verjeli ta redek pojav, Vam pošljem v dokaz nekaj »snubačev«. Dne 6. oktobra sem točil med in panje urejeval za zimo. V panju št. III. sem pri tej priliki našel na enem satu štiri matičnjake, a na drugem enega. Iskal sem ma-

tico pa je nisem mogel dobiti. Uničil sem štiri matičnjake, enega pa sem pustil. Dne 14. oktobra sem šel po kosilu, kakor običajno, kadit' k čebelnjaku. Čudno in nenavadno se mi je zdelo doletavanje trotov iz višine v št. III. Čakam in čakam ter res pričakam matico, ki je priletela s prahe. Da se prepričam, kaj je s to čudno prikaznijo, odprem danes (15. oktobra) panj in najdem matičnjak prazen, matico pa vidim, kako se oblastno izprehaja po satju.«

Iskrena hvala za zanimivo poročilo. Prosim, oglasite se večkrat. Zanimalo bi nas vse, kako čebelarite pri Vas, kake košnice ima narod, kako je A. Ž. razširjen, kako ste Vi zadovoljni z njim, kake so Vaše pašne prilike i. dr. (Op. ured.)

VSEM ČEBELARSKIM PODRUŽNICAM V SLOVENIJI.

Teško leto se nagiba h koncu i u b i l e j n o l e t o našega društva je blizu, priprave za dostojno proslavo pa napredujejo počasi. Zlasti nabiranje kamnov za naš dom je kaj počasno. Vsem podružnicam smo svoj čas razposlali nabiralne pole, a nekaj malega se jih je doslej odzvalo.

Načelniki, odborniki, člani podružnic, zganite se! Sklicujte zborovanja, občne zборе, agitirajte za nakup kamenov. Pojasnite čebelarjem pomen in važnost našega podjetja! Gospode, ki so zneske podpisali, prosimo, da vpošljejo dotične zneske čimpreje.

V prihodnji številki bomo priobčili natančno poročilo o tej zadevi in priobčili izkaz dosedanjih darovalcev.

Uredn. listnica: Rednega prepoznega izhajanja »Slov. čebelarja« so precej krivi poročevalci iz opazovalnih postaj. Kako je vendar to, da bi se tudi v tem oziru ne dosegel red?! Ako se zadnjega vsakega meseca opazovanje sklene, je vendar 10 dni dovolj časa, da se sestavi poročilce in odpošlje na glavnega poročevalca v Ljubljano. Ali ni škandal, da dohajajo poročila do 17., 18. v mesecu in nazadnje je pa v mesečnem pregledu še 7 kolon praznih!?

Čebelarstvo društvo za Slovenijo v Ljubljani ima na razpolago

močne steklenice za med

s pokrovčkom po sledečih cenah:

1 ½ kg	K 32—
1 kg	K 22—
½ kg	K 16—
¼ kg	K 10—
⅛ kg	K 8—

Na razpolago ima tudi

najfinejši cvetlični med

iz čebeljnaka g. **A. Poliča** v Rožnem dolu po K 60— za kilogram. Dobi se pri blagajniku Čebelarskega društva gospodu Mesarju v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Prodaj stiskalnico ^{za} _{umetno}

satje 20×25, cena 450 K. — Pločevinasto emajlirano točilo 22×28, cena 550 kron. Ročni mlin, cena 450 K. — Vse v dobrem stanju. — **Jože Bradač, M. Lese št. 8, pošta Krka pri Zatični.**

Vsled odsotnosti lastnika se prodaja lep razločljiv **čebelnjak** in 24 novih A.-Ž. panjev, dalje 3 velike pločevinaste posode za med z lesenimi oboji. Pojasnila pri blagajniku Čebelarskega društva v Jugoslovanski knjigarni.

Naprodaj imam 15 komadov izdelanih A.-Ž. panjev na žlebičje, fino in natančno po meri izdelanih. Cena 520 K za komad. **Ivan Repe, mizar in čebelar na Jesenicah, Gorenjsko.**

Štajerskim podružnicam. Društvo ima v zalogi v Celju 100 novih vzorno izdelanih A. Ž. panjev. Kdor jih potrebuje, naj se obrne na poštnega ravnatelja g. Mirnika v Celju.

Čebelarstvo orodje je na razpolago pri blagajniku Čeb. društva v Jugoslovanski knjigarni po cenah, označenih v ceniku samo ob sredah in sobotah dopoldne. Ob drugih dnevih se priračuna 10% za zamudo časa.

Čebelarji, pozor!

Društvo potrebuje večjo množino **medu in voska**, ki ga plačuje po dnevnih cenah. Med mora biti čist, pristen in od **zdravih čebel**; vosek pa lepo rumen, brez vsake primesi in goščave na spodnji strani. Ponudbe je poslati društvu, če le mogoče naj se vpošljejo tudi vzorci z navedbo cene.

Kupim

vse ali tudi posamezne letnike

Slovenskega Čebelarja

IVAN JARC, Log 46
p. Brezovica pri Ljubljani.

Prodaj 500—600 kg fin., točenega ajdovega medu po 38 K kg. Samo na debelo. **Ivan Titan, nadučitelj v Kupšincih, pošta Murska Sobota.**

Originalne platnice. Društvo je založilo krasne originalne platnice za vse letnike »Slovenskega Čebelarja«. Cena platnicam za en letnik 25 kron, z vezavo vred 30 kron.

Gospodarska zveza

v Ljubljani

prodaja specerijsko
in kolonijalno blago, umetna
gnojila in krmila, sir, surovo maslo in
kondenzirano mleko ter preskrbuje vsako-
vrstne poljedelske in sadjarske stroje.

Velika zaloga
pristnih domačih
vin po zmernih
cenah.